

методики навчання у підготовці фахівців: методологія, теорія, досвід, проблеми. 2013. Вип. 35. С. 404–409. URL : http://nbuv.gov.ua/UJRN/Sitimn_2013_35_86, вільний.

4. Шевченко О. П. Педагогічні умови використання кейс-методу в процесі вивчення гуманітарних дисциплін у вищих технічних навчальних закладах: автореф. дис. ... канд. пед. наук, 13.00.04. Луганськ, 2011. 22 с.

5. Пашенко Т. М. Кейс-метод як сучасна технологія навчання спеціальних дисциплін. URL : <https://core.ac.uk/download/pdf/32309421.pdf>, вільний

УДК 159.923.2:37.015.3:378.147(043.2)

ПЕДАГОГІЧНА СВІДОМІСТЬ МАЙБУТНІХ ВИКЛАДАЧІВ

Н. Р. Ільченко

Проблема підготовки викладача є надзвичайно складною. Адже, як свідчить практика підготовки викладачів вищої школи в Радянському Союзі існувала традиція залишати у вищих навчальних закладах кращих студентів-випускників, які проявили високий рівень знань у галузі певної спеціальності, незважаючи на відсутність педагогічної освіти та педагогічного досвіду.

Відкриття магістратури за освітньою програмою «Педагогіка вищої школи» дала можливість значно покращити рівень педагогів та формування педагогічно-професійної компетентності викладачів вищої школи. Особливе значення у підготовці викладачів вищої школи відіграє формування у майбутніх викладачів вищої школи педагогічної свідомості, бо педагогічна свідомість викладачів вищої школи є не що інше як один з тих могутніх факторів, які впливають на розвиток всієї освіти.

Чітко сформовану педагогічну свідомість викладача вищої школи можна вважати головним психологічним утворенням його особистості. Сьогодні формування, становлення та розвиток педагогічної свідомості у майбутніх викладачів вищої школи є одним з найголовніших напрямків в психології та педагогіці вищої школи. М. Нечаєв наголошував, що проблема вищої школи полягає, перш за все, у формуванні такої свідомості у майбутніх викладачів вищої школи, яка б найбільш чітко та повно відображала специфіку та характер їх майбутньої роботи [3, с. 8].

Проблема формування педагогічної свідомості майбутніх викладачів вищих шкіл досить актуальна у наш час з декількох причин: по-перше, викладач вищої школи має дуже важливу місію – становлення підростаючого покоління нації, по-друге, цього вимагають нові соціально-економічні умови розвитку нашої країни, і, нарешті, існує пряма залежність між психологічною готовністю до педагогічної діяльності та рівнем розвитку педагогічної свідомості майбутніх викладачів вищих шкіл. Не викликає сумніву і той факт, що саме вища школа має створити такі умови навчання майбутніх викладачів, які б забезпечили можливість для формування та становлення їх педагогічної свідомості.

Психолого-педагогічний аналіз багатьох досліджень вітчизняних та зарубіжних вчених з питання формування педагогічної свідомості у майбутніх викладачів вищих шкіл доводить, що до нашого часу єдності у підходах щодо визначення самого поняття «педагогічна свідомість викладача вищої школи» не існує. Але думка вчених збігається у тому, що цілеспрямоване формування, становлення та розвиток педагогічної свідомості необхідно починати на вузівському етапі професіоналізації майбутніх викладачів, бо саме сенситивний період (від 17 до 25 років) є періодом перебудови свідомості, розумової сфери майбутніх викладачів, вивчення ними своєї індивідуальності, формування системи особистісних та професійних цінностей, а також образу «Я».

Необхідність знайти шляхи та методи рішення проблеми формування педагогічної свідомості викладачів вищих шкіл обумовило перспективи подальших наукових розробок з даної проблеми – розробка технології підготовки майбутніх викладачів вищих шкіл на основі впровадження педагогічних технологій, які сприятимуть формуванню, становленню та розвитку педагогічної свідомості майбутніх викладачів вищих шкіл.

Література

1. Бойченко В. Формування педагогічного мислення майбутніх. *Проблеми підготовки сучасного вчителя*. 2013. № 8 (Ч. 2). С. 32–37.
2. Вітвицька С. С. Основи педагогіки вищої школи: Методичний посібник для студентів магістратури. К.: Центр навчальної літератури, 2003. 316 с.
3. Нечаев Н. Н. Профессиональное сознание как центральная проблема психологии и педагогики высшей школы. М.: Знание, 1988. С. 3–37.

УДК 378.147

ВИКОРИСТАННЯ ДИСТАНЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В УМОВАХ КРЕДИТНО-МОДУЛЬНОЇ СИСТЕМИ ОРГАНІЗАЦІЇ НАВЧАННЯ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ

В. В. Ісько

Стрімкий розвиток інформаційних технологій сприяє активному залученню дистанційних форм навчання до освітнього процесу, насамперед у закладах вищої освіти. Дистанційне навчання являє собою нову форму організації освіти, що ґрунтується на поєднанні кращих традиційних методів отримання знань з новими інформаційними й телекомунікаційними технологіями. Дистанційне навчання має низку переваг, зокрема: актуальність, гнучкість, зручність, модульність, економічна ефективність, інтерактивність, відсутність географічних кордонів.

Дистанційне навчання – це індивідуальний процес набуття знань, умінь, навичок; спосіб пізнавальної діяльності людини, який відбувається за опосередкованої взаємодії віддалених один від одного учасників навчального процесу в спеціалізованому середовищі з використанням інформаційно-комунікаційних технологій.

І. Бацуровська [1] зазначає, що аудиторна робота містить собою традиційні засоби навчання: лекції, практичні й лабораторні роботи, семінари та очні консультації. Позааудиторна робота може здійснюватися на основі використання дистанційних технологій навчання у заздалегідь методично підготовлених віртуальних середовищах. Вона включає в себе роботу з електронним підручником, електронною поштою, тематичними форумами й чат-конференціями, вебінарами. Позааудиторна робота є фундаментальним доповненням аудиторної роботи

Зручним методом донесення навчального матеріалу, що включає в себе також перевірку знань, є чат-конференції. Чат-конференція використовується для дискусій, обговорення проблемних питань та проблемних тем. Також чат-конференцію можна використовувати з метою короткої звітності про виконану роботу (наприклад, чи виконане індивідуальне або домашнє завдання) та з метою надання групових й індивідуальних консультацій.

Використання дистанційних технологій в умовах кредитно-модульної системи організації навчання у закладах вищої освіти можна розглядати як засіб підвищення мобільності студентів. Це дає можливість врахувати всі досягнення студента: не тільки